

Ko je šlo solnce za gore spat v svoj zlati in kristalni grad, je hitela za njim, zlato je pa stlačila v nedrije.

S kristalnega gradu je imela v Ameriko samo še en korak. Tam je očetu oddala zlato. Oddahnil se je kakor odrešen groznih muk. Odložil je težko rovnico, si zravnal skrivljeni hrbet in odšel z njo domov. Ničesar nista pogrešala, ker sta imela dovolj zlata. Oče jo je hvalil neprenehoma: »O, ti moja dobra Metka!« Ona pa ni marala za to, saj je solnček prinesel zlata zastonj. Tudi solnček je vedel, kako je bila danes pridna, pa ji je dal, seveda.

»Trudna si, moja Metka,« je dejal oče in jo vzel v naročje, da bi jo nesel domov. Tedaj pa prihiti njen angel, jo dvigne na krila in leti z njo čez morje naravnost v domovino. Položil jo je na posteljo, jo prekrižal in molil z njo; potem je pa razpel perutnici kakor streho nad njeno posteljo, da bi se ji ne zgodilo kaj hudega ponoči. Njo je celo držal za ročico, da bi spala bolj brezskrbno. Ko je zjutraj zopet pokukal zlati solnček skozi okno, je hotel angel oditi, ona se je pa dvignila in ga objela z obema ročicama okolo vratu . . . Nasmehnil se ji je njen angel in rekel: »Ti moja dobra, pridna Metka!« Tiščala ga je z ročicama in prižemala k sebi, mu povedala, da ni dobila popoldne kruha, pa da ni večerjala — in še tesneje ga je pritiskala k sebi tako vroče, da se je prebudila in videla, da objema — svojo zlato mamó. Saj jo je imela rada v sanjah in v resnici.

Solnčece se je sedaj zares oziralo skozi okno in se smehljalo in jo dražilo: »Včeraj si me zapodila, danes sem zopet tu.«

Metka je mami pripovedovala svoje sanje, nazadnje pa tudi ni zabila povedati, da je zares lačna.

Spoštuj prirodo!

Spisal Lud. Potočnik.

(Dalje.)

Na Temni planini.

Temna planina je gost in teman gozd. Ljudje pravijo, da ni varno iti skozenj; marsikoga je že požrl, da ga ni bilo več na svetlo. Tod so se skrivali srne, jeleni in celo tudi volkovi. Rad pa se je vozil po zraku tudi kraljevi orel, da je užival dišeči vonj, ki je puhtel iz temnih stoletnih jelk.

V gozdu nekaj zašumi, in skozi grmovje se zasveti dvoje črnih, zlobnih in trudnih oči. Veje se razmaknejo, in iz grmovja stopi Smukov Tine.

Obraz mu je blede, upadel in razpraskan, obleka pa zamazana in raztrgana. Po hoji se mu pozna, da je utrujen in onemogel.

»Če ne pridem kmalu do vode, bom moral žeje umreti,« pravi sam pri sebi in gre dalje ter posluša, če ne bi znabiti zaslišal odkod žuborenja kakega studenca ali potoka. Zazdi se mu, da v istini sliši nedaleč pred seboj šumenje vode. Gre dalje in res pride do potočne struge. Veselja se mu zasvetijo oči. Pripogne se, da bi pil in si pogasil pekočo žejo. Toda čudo!

Dasi je prej čisto natanko videl, da je po strugi tekel bister studenček, je bila struga hipoma suha, ko je svoje žejne ustnice približal vodi. Struga je potegnila vodo vase, kakor da bi mu je ne privoščila.

Ko vidi, da ni nič, misli, da se je motil. Vstane, da bi šel dalje. Toda ko se vzkclone, vidi že zopet, kako teče voda po strugi in tudi njeno žuborenje zopet natanko sliši. Pripogne se drugič, toda ko misli, da bo pil, je struga že zopet brez vode.

Divja jeza ga popade in z različnimi grdimi psovkami začne obsipati vodo.

Ko si tu ni mogel pogasiti žeje, gre dalje. Glava mu je težka in mu silni na prsi. Oči ga žgo in trepalnice mu lezejo skupaj. Silno je izmučen, in zaspanec ga hoče posiliti.

Tu je kos lepe zelene trate. Zeleni mah in sočna trava jo pokrivata. Kakor nalašč pripravljena za počitek.

Hoče leči. Toda joj! Ko se opre z rokami na tla, vidi, da se je trata izpremenila v trnjevo in robidnato grobljo. Tam na kamenu pa je celo zapazil veliko črno kačo, ki se je plazila proti njemu in sikala.

Popade ga strah in zbeži . . .

V tem pa so težki temni oblaki prepregli nebo.

Bliski švigajo, strele udarjajo in grom pa bobni, da je slišati, kakor da bi se podiral svet.

Vihar divja, da ječe visoke jelke in stokajo košati hrasti. Okrog Tineta pa tuli in žvižga, kot bi ga napadale zveri. In on beži. Toda udi so mu težki, kakor da bi imel v kosteh namesto mozga svinec, glava mu silni na prsi in telo omahuje. Ali vihar divja z vedno večjo silo in pripogiba drevesa tako, da ga veje bijejo po obrazu in hrbtu, ga praskajo po rokah in nogah in ga podijo vedno dalje.

Toda udi so mu popolnoma onemogli, in pri neki pečini se zgrudi nezavesten na tla.

V to pečino je držala votlina. — — —

Ko se Tine zopet prebudi, vidi, da leži v prostorni votlini na slami. Sredi votline gori ogenj in okrog ognja pa sedi več mož divjih obrazov in hudobnih oči. Tine je v razbojniškem brlogu.

Zima.

»Mraz, mraz!« je kvakala vrana na hruški pred Tomaškovčevo hruško. Ta hruška, ki se je jeseni šibila od obilice sadja, se šibi zdaj od teže belega snega.

»Veš kaj, Nežika?« se oglasi Tomaškovčev oče na pragu svoje hiše. »Drevje bo treba iti otepat, če ne, se bo začelo lomiti zaradi težkega snega.«

»Saj bi bilo res prav,« mu odgovori žena.

V tem se je približal na stopnice vrabec; zapazil je bil namreč v veži žitno zrnice, ki ga je izgrešila kuretnina. Hitro smukne mimo gospodarja in glasno zakriči: »Žuri se, žuri!«

»Tem zdaj tudi huda prede,« reče mož svoji ženi in pokaže na vrabca, ki je pobiral zrno.

»Lačni so zdaj siromaki, lačni, ker ne morejo nikjer nič dobiti,« pravi mati.

Na hišnem oknu je čepela sinica ter gledala v sobo. V sobi je bilo videti vse tako lepo, čedno in redno. Pa kaj še to! Iz sobe je prihajal pri oknu tako prijetno gorak zrak, da se je sinici zdelo, kakor da bi jo kdo nalahko božal po zmrzlem životu.

»Ne bi bilo slabo tukaj čepeti,« si misli sinica, »samo če bi bilo tudi še kaj jesti.«

V sobi sedi za mizo njen stari znanec Tonček in piše nalogo. Obrnjen je tako, da gleda s hrbtom proti oknu, kjer sedi sinica. Ker je okno visoko, je videla sinica čez Tončkovo ramo, kako je njegov zvezek snažen in lep. Videla je tudi, kako se deček trudi, da bi nalogo napisal kolikor mogoče lepo.

»Bi ga li poklicala in ga prosila kaj hrane?« se vpraša sinica. »Nerada ga motim, toda moj želodček se kar krči od lakote in lačen je tako hudo biti.«

Tedaj pa je Tonček ravno končal nalogo in odložil pero.

»Zdaj je pravi čas,« si misli sinica. »Čuj, Tonček, čuj! Zima je in mrzlo je, v bose noge me zebe, in lačna sem! Usmili se me, da me ne umorita huđi mraz in lakota!« prosi sinica.

Tonček je slišal siničino prošnjo. Sočutno je pogledal ptička na oknu in mu rekel: »Le čakaj, siromaček, takoj ti kaj prinesem zobat.«

Hitro steče skozi vrata v kuhinjo in vpraša mater: »Mati, ali smem natrositi ptičkom nekaj zrnca na okno?«

»Le daj jim, Tonček, le. Vsak dan jim smeš dati nekoliko zrnja, da ne bodo lačni.«

Tonček je vesel zbežal v shrambo, in ptički so imeli zobati, da jim ni bilo treba stradati.

(Dalje.)

